

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по-
неділях і святах.

БУЖОВИНА

Редакція і адмі-
ністрація в Чер-
нівцях ул. Пе-
тровича ч. 2.

Передплата
10 зр.

„Історична“ правда.

Як би ви вчилися, так як треба,
То й мудрість би була своя...

Т. Шевченко.

За останні два роки ми розяснили вже до-
кладно моральну вартість руских консервативів
на Буковині, котрі консервують лише свою глу-
поту і ніколи нічого не навчуться, бо їм голо-
ва не дописує. Коли-ж ми нині ще кілька слів хо-
мо сказати о тих консервативах, то не на те,
аби навертати їх на добру дорогу (розумних
людий оплатилося би нам навертати, але та-
ких смішних консервативів нам зовсім не по-
трібно), лише на те, щоби ще раз показати чи-
тателям, що нам тих консервативів ані троха
не треба консервувати, бо спиняють поступ на-
роду. Як їх наука відбиває ся на селянах, то
видко найлучше на нещаснім редакторі *Селянина*,
котрий уже свій простий розум давно стратив і
нині повтаряє зовсім без ладу і розуму гасла
„консервативів“ — і то в такій нечемній і плю-
гавій формі, що ми підозріваємо, чи в него при-
падково не всі глуди дома. Просто хоробливий
ум, заслугуючий на опіку д-ра Цуркана, а не
на те, щоби других учив...

Та годі дивувати ся темним ученикам кон-
сервативів, коли самі їх проводирі як вивчили
ся перед літами повтаряти видумки московсь-
кі, так повтаряють їх до нині без совісти і без
розуму — дарма, що вже тимчасом строга наука
вказала нестійність їх теорій. Наука писана
не для них, їм з їх глупою вигідно жити. Виду-
мали собі свою власну „історичну правду“ і
ширять її, а чи справді історія показала прав-
дивість сеї „правди“, се їх не обходить, бо як
би дійсно розібрали по справедливості сю свою
„історичну правду“, то за своє нецтво мусіли
би почервоніти ся. Але у них сорому не було і
нема.

Така „історична правда“ московців, яку
они повтаряють уже від 30 літ, то між иньшим
їх найважніша теорія, що російська мова по-
встала з мішанини нашої рускої мови з церков-
но-славянською: тому ми ніби-то повинні прий-
мати російську мову для себе, бо то наша мова,
споковічна. Боже, кілько паперу списали они
на те, аби австрійських Русинів о тім пересвід-
чити, ціле море аграменту виписали, повтаряючи
безнастанно, що ми Москалі, а не Русини. Іни-
ні ще, не зважаючи на досліди самих рос-
ійських а не наших учених, они перемелюють
дальше свої нісенітниці — а коли они прийдуть
до розуму, Бог знає.

От і в найновішій числі *Буковинський*
Відомостей з 10 січня с. р. читаємо знов те са-
ме: „Ми, консервативна Русь, поклонники історич-
ної і правди, смотрим с надією на недалеку
уже лучшу будучність“. „За нами — каже —
люди науки, характера і самоотверження, а за
новоерскими ководами (sic!) немногі нещасні,
від ради шкільної і інспекторів зависимі учителі
народних і середних шкіл і урядники...“

„Поклонники історичної правди,“ що за ни-
ми ніби стоять люди науки — якіж они вихо-
дять мізерні і темні неуки, коли їх справді змі-
ряти мірою хочби самої російської науки! Як
виглядає та їх „історична правда“ от хоч би в
світлі дослідів проф. петербурского універси-
тету А. І. Соболевского і проф. Д. Н. Ану-
чина!

Російська, а не котра небудь наша газета
Новое Время з 4 (16) грудня 1896, в справозна-
ню о заходах проф. Соболевского, котрий слі-
дить по цілій Росії говори російської мови, ка-
же між иньшим (сеї уступ подаємо в дослівнім
перекладі): „Після дослідів нинішньої науки ве-

ликоруска (російська) мова вже не вважає ся
якоюсь мішаниною з мов малорускої (рускої) і
церковно-славянської і витворене її відносить ся,
в основних чертах, до того самого часу, коли
взагалі розділила ся руска мова на головні свої
галузи.“ Значить: наша руска мова тво-
рила ся рівночасно, як і російська, і
окремо від російської. Відтак як на
глум нашим московцям, котрі кинули собі з на-
ших говорів, наука виказує також багато гово-
рів російської мови і ділить їх на два головні
розділи: один говір то північно-русский, а дру-
гий полуднево-русский, званий також рязанським.
Той полудневий розпадає ся ще на всхідний або
властивий рязанський говір, західний (губернії
Тульська, Орловська, Курска, Смоленська і Ка-
лужська і частини Вороніжської та Харківської
губернії) і московский. „Всі ті говори — як
каже проф. Анучин, ні троха не вмешають
та не ослаблюють морфологічної і фонетичної чи-
стоти великорускої мови, як не зменшає її і се,
що зложила ся она на землі, заселеній первісно
чужоземними фінськими племенами, котрі без
сумніву взяли участь у витвореню великору-
ської народности.“

От і маєте: російська газета і російські
учені пишуть то, що ми нераз наводили в обо-
роні своїх ідеалів. Они і не глузують собі із
своїх говорів і не втягають між них української
мови і — що певно дуже вразить наших москво-
філів — потверджають навіть зненавиджену
ними теорію *Духинського*, що фінські племена
зложили ся також на російський наріз. І що
ввиду того всего думати про наших мізерних
консервативів-москвофілів з їх вічно повторю-
ваними нісенітницями? Чи можна їм вірити, що
за ними люди науки? Чи можна дати зломаний
гріш за їх „історичну“ правду? А коли сама
основа їх консерватизму а властиво темноти
— борба против нашої мови так виглядає в сві-
тлі науки, то що думати про всі інші їх прикме-
ти, почавши від зарозумілості півголовка аж до
коршешної нечемности, до прозивання „ководами“
людей праці і заслуги?.. Якже дивувати ся
темному редактору *Селянина*, котрий думає,
що як уміє неортографічно писати, то вже може
„їздити“ по всіх патріотах, коли ми так часто
стрічаємо людей не в сіраках, у фраках, а проте
темних і завзятих у своїй глупоті!

Будьмо певні, що нехай і сто москво-
ських учених викаже нашим кацапам їх темноту,
они все своє будуть повтаряти, бо такий уже
нелад на світі, що темнота бере ся довго з
світлом науки, поки не цезне. І ми не споді-
ваймо ся, щоб такі „Бук. Відомости“ або „Се-
лянин“, довідаши ся н. пр. про досліди рос-
ійських учених, змінили свою думку про наші за-
ходи і старая. Они не змінять її, они ще даль-
ше будуть потопати у нецтві, бо „das ist der
Fluch der bösen That, dass sie fortzeugend böses
muss gebären.“ Як би они вчили ся, так як
треба, то й мудрість мали би свою, а так они
тільки, як вивчені попугаї, повтаряють нісеніт-
ниць-батьків своїх. Та що про тих нещасних синів
Руси думати, як пильнувати ся від їх заразли-
вого нецтва — того ми все будемо учити і
не пустимо ніколи ширеня темноти безкарно.

Записки читателя.

Історія повтаряє ся. Не потрібно сягати за
потвердженням того в далеку минувшину, — і за
наших часів ми то бачимо. Последня сотка літ в
історії Русинів як би нарочно розділена на три

майже рівні часті, означені роками 1837—1866—
1896. Роки ті важні в нашій історії.

По прилученю Данилової спадщини до ко-
рони Габсбургів аж 1837 року віджила народна
руска ідея перший раз, хоч не обняла широких
кругів. Число поклонників її не росло, а менша-
ло — і дійшло до того, що 1866 р. Богдан Ді-
дицкий проголосив свій поклик за єдинством Ру-
синів з Москалями — руска ідея народна знов затем-
нила ся. І знову малий гурток людей став її
піддержувати, заложив 1868 Просвітну, боров ся
за неї з ворогами народу, число прихильників
росло — поки 1896 року не повторила ся давня
історія: народну ідею закинено в кут заходами
Б. Дідицкого і Ю. Романчука. І знову приходиться
ся вже третій раз наново підіймати народ-
ну ідею. Щасте лише, що тепер уже є значно
більший круг людей свідомих і они її піддер-
жать тим смілійше, тим певнійше.

Застановляючись над тим закидуванем і
і підніманем народної ідеї, *Народна Часопись*
доходить до дуже поучаючих висновків. З по-
рівняня подій в роках 1837—1866—1896 вихо-
дить — як справедливо замічає та часопись —
що у нас народна ідея не розвиває ся так як у
иньших народів, не поступає одним ходом, по-
стійно, наперед, лиш хвилево від часу до часу.
Друге покоління вже забуло на те, що перше ро-
било, а третє на те, що робили два попередні.
Яким способом могло то стати ся, щоби ті лю-
ди, котрі зростали в тій борбі, яку вела ідея на-
родна таки серед нашої суспільности з тими, що
старали ся її вбити, а котрих видимою головою
був, і до нині лишив ся їх прототипом згаданий
Б. А. Дідицкий, — як, кажемо, могло то стати
ся, що ті люди так відразу перекинули ся на
сторону того-ж Дідицкого, взагледно тих, що по-
за ними стоять?

Нехай нам ніхто не каже, що то дух опо-
зиції спонукав до того, обставини, відносини
і т. п. Тє не правда; ідея народна, коли у ко-
гось єсть, не перестане в нїм бути і в найза-
взятійшій опозиції, але заразом і не допустить
до того, щоби він, хоч би лиш для хвилевих ко-
ристей лучив ся з тим, котрий як раз старає ся
убити в нїм ту ідею. Так можуть поступати хи-
ба лиш люди, котрі за слабо, більше лиш повер-
ховно, чують в собі ту ідею. Нехай ніхто не
каже, що в політиці можна з ким небудь лучи-
ти ся, отже що в тім сполученю опозиційних
народовців з москвофілами нема нічого злого.
Певно, що в політиці можна в деяких хвилях
лучити ся і з найбільшим противником; але тог-
ди мусить ся знати і видіти добре наслідки то-
го сполученя. Що москвофіли знали і виділи до-
бре ті наслідки, то річ певна. Дідицкий, Марков
і спілка знають дуже добре, певно ліпше як Ро-
манчук і Нагірний або хоч би й доктори Кость
Левицкий та Олесницький, що не у виборах полі-
тика. Факт торічного сполученя сягнув трохи
глубше, як до виборів, трохи дальше як по гра-
ниці Галичини. Народовским опозиційникам зда-
вало ся, що они Господь знає, якого комуєь на-
женуть страху своєю політикою, що Господь знає,
що вдіють і як високо підуть в гору, а тимча-
сом не видять, як низько впали, як аж тепер вже
не можна з ними числити ся; досить лиш ви-
тягнути консеквенції з їх поступованя. А що
було би, як би навіть вже при виборах витягне-
но ті консеквенції? Москвофіли фактично опану-
вали ситуацію, а в політиці належить ся пер-
шеньство тому, хто єсть паном ситуації, а не
тому, хто страшить, хто на вічах або в парла-
менті страшно остро говорить або так само пи-
ше в газеті.

Народовскі опозиційники перестали фактич-
но від минувшого року бути партиєю політич-
ною, стали ся частиною москвофілської партії,

Запомог для авскультантів збільшать при судах, як доносять з Відня, о значне число. Число запомог по 600 зр. зросте з 434 на 531, а по 500 зр. з 437 на 537; отже на будуче буде майже 10% всіх місць авскультантів платних. Се побільшене має вийти в жите уже з 1. лютого с. р. Кілько місць принаде прецінь на Буковину?

Захованє лікаря означив проф. др. Лібен-майстер в Тибінгені на конгресі ось як: 1) Лікар повинен звертати тільки на те свою увагу, що можна зробити для добра хорого і не оглядати ся на плату або вдячність. 2) При ліжку хорого повинен не удавати, що розуміє більше, як на самім ділі — хотай при нинішній конкуренції се не легке завданє. 3) Лікар повинен стерегти ся, щоби себе самого не обманював, а завсїгди провірював свій осуд цифрами, котрі подають ему вага, термометер, статистика і др., а надто мікроскоп. 4) Кожде виліченє є виліченєм за справою природи. Без єї підмоги лікар не вилічить ніякої хороби. Лікар може стулити береги протятої рани і допасувати їх штучно, але не зможе створити ані одної комірки, щоби ся рана зросла ся. 6) Медик не повинен довіряти лікам, бо так, як ніж приносить користь тільки в руці доброго хірурга, так само діє ся і з ліками: пристосувати їх дуже трудно. 7) На вдячність не повинен лікар числити, бо часто дізнає ся єї від тих, від котрих найменше сподївав ся.

Кінематограф показують тепер в Чернівцях в осїбно урядженім льокалю при ул. ратушевій. На розпнїяте полотно кидає кінематограф живї фотографїї зняті з життя. Видимо перед собою весь рух на одній з головних улиц Парижа, або дїточу забаву в публичнім огороді, або знов ломані штуки циркових гімнастиків, танець і т. др. — а все так природно і вірно мов на яві. Не від річи буде подати коротке обясненє того цікавого приряду. Вираз „кінематограф“ походить від грецких слів „кінема“ рух і „графо“ пишу, рисує — означає приряд, що рисує рухи. Полягає на тїм фізіологічнім правилі, що наше око потребує, щоби подраженє свїтла тревало що найменше $\frac{1}{8}$ секунди, заким оно зможе єго зловити. Скорїйших подраженєв не видить око віддїльно, але складає їх собі разом — і се називаємо рухом. От, коли пр. вимахуємо жарїючим углем в руці, то око видить ріжні свїтляні колеса і криві лїнії, хоть се завсїгди порушає ся тільки одна свїтляна точка, той жарїючий уголь. Отже коли відфотографуємо позиції якогось порушаючого ся тіла в менших частинах часу як $\frac{1}{8}$ секунди на прозорїй колодіоновїй стїжці, а потїм будемо пересували єю стїжку дуже скоро через обсерваційний отвір (так, як при магїчній лямпї) то в тїм отворі не будем видїти тих позицій руху віддїльно, але они зїдлють ся в одну фотографїю, повну життя і руху. Отвір, через котрий пересувують ся фотографїї освїчують сильною жаровою лямпою, а за помочю звичайних проекційних сочок (Linse) побільшають образ і кидають на розпнїяте полотно, де він жие і рухає ся мовби в дійности. Щоби рух вийшов цілком рівний, треба з него зняти 15 фотографїй на секунду, отже для сцени, що треває одну мїнуту треба близько 900 фотографїчних знят — а на се треба зафотографувати стїжку довгу на 20 метрів.

2) СЕСТРА ЮЛІЯ.

Списала

Анна Сморозївна.

(Дальше).

4.

Прїстанки, 8-го жовтня.

До нас приїхала сьв. мїсія. В суботу під вечір. То є такі три отці духовні, але иньші, як наш єгомосць. Нанї єгомосць наповїдали людїй ще перед чотирма недїлями, що сьв. мїсія має до нашого села прийти і казали людям молити ся, щоби

все щасливо повело ся. З церкви вийшли люди з процесїєю аж на конець села і там чекали. Та ми ще не знали, яка то мїсія. Аж дають знати нашї такі отець парох — они стояли на самім передї перед процесїєю з иньшими отцями — що вже їдуть. Надїхала фіра і три мїсіонарі. Зараз поздїймали капелюхи; а у них капелюхи не такі, як у наших єгомосцїв — якісь кругленькі, низпї, а з великими крисами. І одїне мають иньше. Зараз одягнули ся в якісь чорні плащі, а довгі, аж по саму землю. А на плечах мали такі, кажуть, каптурі, що як їх возьмуть на голову, то лиця нічого не видно, а людям так робить ся сумно, що аж на плач збирає ся. То они приїхали з далекого монастира і їх називають мїсіонарами або отцями духовними. А панї професорка казала, що то отці Василїяни. То я аж нинї довідала ся, вчєра не було коли, бо зараз процесїя наворачула ся і всї люди і мїсіонарі йшли до церкви і сьпївали: „Пречистая Дїво Мати,“ пісню. А як уже були коло церкви, так у всї дзвони задзвонили. А до церкви відразу не входили, бо мїсіонарі казали зачинити двері від церкви. Нашї отець парох дали мїсіонарам ключі від церкви — то казали, що так їм віддають всї душі християнські, аби їх навчали і за них Богу здали рахунок. Потому всї люди і мїсіонарі уклїкнули перед дверима а мїсіонарі зачали сьпївати пісню, таку, що мї ще не чули, але тепер, то ми вже єї переймили і всї сьпїваємо. Она називає ся „Милосердія двері.“

Потїм отворили церковні двері і всї люди ввійшли і зачала ся вечїрня і була перша наука мїсійна. Говорив єї, кажуть, старший, бо у них є один старший, а два иньші нестарші. Та я, Ганусю, тобї всего не роскажу, що той мїсіонар говорив. Єго називають нашї люди: той старший або той чорний; а ще є другий — то єго називають: той сухенький, а третього прозвали білявим. От люди нашї так собі їх подїлили. І казав той старший, що він нас знає, хоч ще нас не бачив. Говорив, що межї нами є троякі люди: є добрі, є злі, і є такі, що стоять на серединї межї добрими і злими. І каже, що мїсія то для всїх є, аби ані добрі ані злі ані ті, що по серединї, не відказували ся. Бо, каже, ти нинї добрий, а завтра вже можеш зробити ся злим; то на то є мїсія, аби се не зробив ся злий, але все був добрим. А як ти є злий, то мїсія прийшла, щоби тебе направити. А ті в серединї, то їм так тільки здає ся, як би були на серединї, а по справедливости то они є дуже нещасливі люди...

Потому повїдали ще за одну дївчину. Она була перед мїсією пуста і Бога не знала. А мене щось за серце аж вхопило, бо отець мїсіонар, як то сказали, то на мене подивили ся. А я гадаю, може они за мене повїдають, бож я, Ганусю, таки пуста собі була; а бож не пуста? Але нї; то не було за мене, бо то казали, було на иньшїй мїсії. І та дївчина слухала всїх наук і так покаяла ся, що на кінци мїсії вже не хотїла жити, але умерати, бо бояла ся знов забути на Бога. І Господь єї вислухав. Она захорувала трохи і умерла. А як умирала, така була весела, як би йшла під шлюбний вінок, і заєдно дяку-

вала Богу, що перебула мїсією так, що тепер надїє ся пїйти просто до Господа Бога.

Та я, Ганусю, таке саме хочу упросити собі у Бога. Хочу перейти всю мїсією і вмерти. А бож менї треба жити? на що? Бідний Василь, также кажуть вмирає. Але менї тепер не за Василя гадати, а за мою грїшну душу. Єго на мїсії нема, лежить хорий дома. Від тяжня кашляє знов кровїю і вже лікар був два рази, та не помагає. Кажуть, що ще від тогди, як зі мною бачив ся, та як вернув до дому, зараз лїг і вже не підїймає ся. Хотїв конче вже кілька разів, щоби я прийшла; — та менї як до него йти? Ходив брат Павло, та Василь казав єму, що вже довго не пожне і ще раз хоче зі мною розпроцятити ся. Та вже хїба пїду аж по мїсію. Не знаю тільки, чи то не буде грїх? Як буде грїх, то не пїду. Уже то знать остатний раз я тобї за него згадую, Ганусю. Я єго вже й не люблю, але жаль менї, що він такий бідний...

Та менї вже час на тую мїсією. Нинї будуть чотири науки, а для молодих ще пята на катехизї. Помоли ся, Ганусю, щоби я так перебула мїсією, як та дївчина, за котру повїдали отець мїсіонар...

5.

Прїстанки, 10-го жовтня.

Пїзна нїч, а мене сон не бере ся. Ото сьв. мїсія, Ганусю! Ой яка она страшна, яка страшна! Гадала я, що хоч нинї засну, а ту прийде ся хїба здурїти, як так ще один день буде той мїсіонар говорити. Здає ся менї, що я вже туй-туй в пеклї. В головї крутить ся і душу розпїрає. Така млість бє з мене, що ледви тримаю ся на ногах, а заснути ані раз не можу. Ще за дня, як говорить той білявий або той слабовитий, то здає ся нічого не буде, а як прийде остатна наука, ану гинь, кажу тобї, Ганусю. Здає ся, оттут тобї й конець прийде.

В недїлю як зачали говорити, як то грїшні люди умирають, то менї здавало ся, що я оттак зараз умру як та грїшниця. А як наука скінчила ся, каже мїсіонар: „Тепер, люди помолїм ся за того, що з вас перший за всїх умре.“ То люди попадали, на землю, шепчуть: „Отченаш їже єси на небесїх,“ — а ту мїсіонар ще казав на дзвїницї в великий дзвїн дзвонити. Як на гвавт. То мене такий ляк зібрав, щом гадала, буде менї таке, як тому три роки. Я тогди перший раз зїрвала ся в ночи, як горїло в сусїди. Тогди так само дзвїн дзвонив на гвавт. І цілу нїч не могла я заснути, бо менї привиджувало ся, що до вікна добуває ся смерть по мене...

А вчєра гадала я, вже такої науки не буде. Аж в-вечір знов вийшов той сам мїсіонар на науку. А мене таки відразу страх зібрав. Та як зачав повїдати, що то буде на страшнім судї, як зачав розказувати — то люди потїм собі говорили, що їм так здавало ся як би оттут мала земля під ногами розпасти ся і всїх на Божий суд забрати. А я не могла там встояти. Так менї слабо зробило ся, що муєїла сїсти. Закрила руками лице, та вже так слухала до кінця. Та й цілу нїч все менї в ухах гудїли такі слова, за які говорив

місіонар, що їх скаже до грішників Ісус Христос: „Іди від мене на огонь вічний!“

А нині, то таки вже мене добила місія. Говорив отець місіонар за пекло. Та я з-роду-віку не гадала, аби таке страшне пекло було. Тай люди старі говорили, що ще таких наук не чували як на тій місії. І наш писар, ти его, Ганусю, знаєш, який він був насмішливий на все село, а нині таки по науці зараз хотів сповідати ся. Як тільки місіонар зійшов з проповідальниці, а писар ему до ніг, та й каже: — Єгомосьць, сповідайте мене, я хочу каяти ся.

А місіонар положив ему руку на голову, та каже: — Завтра, добрий чоловіче.

— Ні, єгомосьць, — каже писар, — нині сповідайте, бо я великий грішник.

А місіонар на то: — Нині добрий чоловіче, не можна; ще треба завтра рано вислухати науки, аж потому сповідь...

Коби то тільки дочекати того завтра. Дай, Господоньку милосерний, нам і всім людям тої ласки діждати ся! Ох, Божечку ласкавий, не дай нікому зійти з сего світа не каявши ся. Щож я, бідна, винна, що я такої науки не знала? Я би не була така грішна. І яка нещаслива година звела мене з Василем? — Га, та й щож мені знов его винувати! Я за него і за себе винна... Кажуть, що дуже зле має ся. Коби хоч висповідав ся, бідний... Ой, милосерний Божечку, дай хоч рана дочекати, піду до сповіди. А може би Василеві пе-

реказати, щоби він висповідав ся?.. Хиба сама піду до него, та ему скажу. Казав місіонар: „Колись знала любити ся з ним, то треба знати з ним покаяти ся.“ — То так як би до мене говорив. Коли-ж бо Василь не слухав науки, то може й мене не послухає! Може би я ліпше намовила его тата, аби він покликав до Василя самого отця місіонара?!.. Той би ему все розказав до чиста! А як тато его не схоче мене послухати?.. Хиба я сама піду перше висповідаю ся до отця місіонара, а потому буду его просити, аби ще пішов до Василя...

Ой моя головко, бідна голово!.. Хиба прийде ся від жару одуріти! Вже дальше й писати годі. Звяжу її мокрим ручником, може хоч на минутку задрімаю...

(Далше буде).

ВАЖНЕ

для кожного, головно для всіх П. Т. урядів, торговельників і ремісників, бібліотек, студентів і приватних людей є повідомлене, що існуюче тут уже від богатых літ, на краєвій виставі в Чернівцях 1886 р. визначене почетом признанем

ЗАВЕДЕНЄ ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ

Кароля Кобжинського і Еміля Канюка

тепер через набуте найновіших машин, писем і иньших знарядів значно побільшило ся і тому свій льокаль перенесло на *улицю ратушеву ч. 12*, другий вхід також від *улиці лєвєвої ч. 11*.

Заразом приступив довголітний фаховець, пан Еміль Канюк яко спільник сего переплетничого заведеня і тепер оно зможе під новою фірмою

— о Кароль Кобжинський і Еміль Канюк —

з вправленим персоналом всі фахові роботи, як оправлене книжок, роботи галантерейні, друк на стяжки до вінців, окрасу до гафтовань, ручних робіт і т. д. для П. Т. урядів, шкіл, бібліотек і приватних людей по найнижших цінах як найліпше і як найкорше доставляти.

Просимо о ласкаві замовленя

з поважанем

8—10

Кобжинський і Канюк.

Котвица

Liniment. Capsici comp.

з антики Ріхтера в Празі, загально признаний знаменитий усмирюющий лік на втиранє: по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всіх антиках. Просимо жадати сей загально улюблений лік просто під назвою Ріхтера Liniment з котвицею і приймаєти з остоорожністю лише флашки зі знаним знаком охоронним „Котвица“ бо лише ті правдиві. Аптика Ріхтера під золотим львом у Празі.

П. Т.

Отсим маю честь повідомити шановних відбирателів, гостей і публику, що я перебрав існуючий досі під фірмою

АНТІН ТАБАКАР і ГАІНА

склад корінних товарів, вин і делікатесів

→ (заснований 1812 р.), ←

а окрім того

АГЕНТУРУ і СКЛАД РІЛЬНИЧИХ МАШИН

з днем 1-го липня с. р. і буду дальше вести під моею власною фірмою

СТЕФАН ГАІНА.

При сій нагоді складаю сердечну подяку за довіре, оказане так часто попередній фірмі, і прошу уклінно, мати те саме довіре на дальше і для мене, при чім запевняю, що все старатиму ся задоволити шановних гостей добірними товарами найліпшого сорта, низькими цінами і уважною услугою.

Прошу о часті замовленя і пишущь з поважанем

Стефан Гаїна.

Літературне Товариство

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2, має на складі:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодіжи, міщан і селян, редаговану Омеляном Поповичем

року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892, 1894, по 1 зр. 20 кр. за рочник, а всі 7 разом за 7 зр.

З пересилкою поштовою 7 зр. 30 кр.

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовеньству і всім вірним через Впреосьв. Митр. і Преосьв. Еп. Ординарияти всіх трех галицких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках протів шкід огневих за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрааскураційними подають „Дністрові“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвиші суми.

Полїси „Дністра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На житє можна обезпечити ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінаций в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористийші услїва і видає полїси і квїти в рускім азиці.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вкладни до опроцентованя по 5 процент. І гаранция цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностей, вільних від татарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленє агенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

Пам'ятайте на Народний Дім

в Чернівцях!

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	П о ї з д и			Відходять	П о ї з д и		
	поспїшні	особові	міщані		поспїшні	особові	міщані
до Чернівців				з Чернівців			
З Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Снятина	1128	657	1028 550	До Снятина, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	347	941	1029 538
З Букарешту, Яс, Сучави, Глибоки	329	912	1000 523	До Глибоки, Сучави, Яс, Букарешту	1203	717	1048 616
З Новоселиць, Садагури			1113 950	До Садагури, Новоселиць			430 621

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

За редакцію відповідає **Осип Маковей.**

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.

